

Nyhet från greppa.nu

Förhandstips om skördetid med vallprognosen

Foto: Mattias Malmgren

Vallprognosen bygger på temperatursummor. Projektet analyserar även provskördar. Resultaten publiceras på hemsidan.

En av årets viktigaste händelser för en mjölkbonde närmar sig: förstaskörden av vall. Lämpligaste skördetidpunkt bestäms av vädret men också av vallens utvecklingsstadium. Med hjälp av vallprognosen www.vallprognos.se kan du följa vallens utveckling i olika delar av landet, och få en fingervisning om bästa skördetidpunkt där du bor.

Mer närproducerad vall i foderstaten, på bekostnad av till exempel foder baserat på importerad soja, innebär en vinst för klimatet. Vallar som ligger två till fyra år är också fördelaktiga från kväveutlakningssynpunkt jämfört med andra grödor. Lantbrukaren måste dock kunna lita på att vallen håller en hög kvalitet. Näringsinnehållet avgörs till stor del av skördetidpunkten och det är här vallprognosen kommer in i bilden.

Vallprognosen utgår från den beräknade temperatursumman för en viss plats. Startpunkt för beräkningen är när dygnsmedeltemperaturen har överstigit 5 grader C under fem dagar. Man räknar med att det inte sker någon tillväxt vid lägre temperaturer. Dygnsmedeltemperaturen definieras här som medelvärdet av högsta och lägsta värdet under ett dygn. För att beräkna temperatursumman minskar man dygnsmedeltemperaturen med 5 grader och summerar därefter temperatursumman dygn för dygn.

KÄLLA:

Ragnmark, V. 2012. Sambandet mellan temperatursumma och näringsvärde i vallfoder. Examensarbete nr 368, Inst. för husdjurens utfodring och vård, SLU Ultuna.

[LÄS MER >>](#)

www.vallprognos.se

PÅ SAMMA TEMA:

[2013-05-20 >>](#)

Nytt hjälpmedel för bestämning av klöverandel i vall

[2013-04-19 >>](#)

Full fart mot närproducerat foder till mjölkkor

[2010-09-30 >>](#)

Lönsamt med mer vallfoder till mjölkorna

FORTS. NÄSTA SIDA >>

greppa näringen

Temperatursummorna och analyserade värden av provskördar för omsättbar energi och råproteininnehåll publiceras fortlöpande på www.vallprognos.se. Sverige representeras av en mängd platser, från skånska Skillinge i söder till lappländska Ylinenjärvi i norr.

Skörd vid 250 graddagar

Teorin bakom vallprognosen baserar sig på undersökningar som genomförts av professor Marketta Rinne, MMT Agrifood Research Finland. De finska beräkningarna visade att när temperatursumman uppgår till 250 graddagar är timotejens organiska smältbarhet 76 procent, vilket motsvarar 11,2 MJ omsättbar energi per kg torrsbstans. Svenska vallar är oftast blandvallar där bland annat klöver ingår. Detta sänker energihalten något vilket innebär att 250 graddagar motsvarar 10,8–11 MJ omsättbar energi per kg torrsbstans. Det är ett lämpligt mål att sikta på för ett få fram ett bra vallfoder till mjölkkor.

Den stora årsvariationen vad gäller lämplig skördetidpunkt framgår av tabellen nedan.

Tabell 1. Utfall för 250 dygnsgrader normala år, år 2011 och år 2012 (modifierad efter Ragnmark, 2012).

Ort	Normalt skördedatum	Utfall 2011	Utfall 2012
Malmö	3 juni	20 maj	24 maj
Kalmar	11 juni	28 maj	2 juni
Jönköping	15 juni	31 maj	6 juni
Gävle	17 juni	1 juni	18 juni
Frösön	28 juni	16 juni	4 juli
Umeå	24 juni	16 juni	28 juni

Breddgrad spelar roll

I ett examensarbete av Viktoria Ragnmark, SLU, utvärderades vallprognosen. Utvärderingen visade att prognosen kan förbättras genom att hänsyn tas till provplatsens breddgrad. Resultaten indikerar att temperatursumman kan sänkas till 220 graddagar för sydöstra Sverige (Skånes sydkust, Blekinge, Kalmarsundskusten, Öland och Gotland) och mellersta Norrlands kustland, Storsjöbygden och norra Norrland. För övriga delar av Sverige är det troligen en fördel att skörda vid en något högre temperatursumma, 280 graddagar.

Reflektioner

Vallprognosen är troligen ett bra sätt att relatera utvecklingen av den egna gårdens vallar till hur det ser ut i närområdet. Men det finns naturligtvis många faktorer som påverkar vallens utveckling. Vallprognosen kan kanske ge en tydligare bild av det man redan har på känn, till exempel att våren är sen i år.

[Christian Swensson](#)

Foto: Mattias Malmgren

Förutom temperatursumman, som vallprognosen grundar sig på, styrs vallens tillväxt av bland annat nederbörd och solinstrålning.

Foto: Mattias Malmgren

Väderstationer från Skillinge i söder till Ylinenjärvi i norr förser kontinuerligt vallprognosen med temperaturuppgifter.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Redaktör:
Berit Haggren
0470-692 00
berit@haggren.eu

